

'No neixes dona, arribes a ser-ho'

Especial de VilaWeb sobre Simone de Beauvoir, nascuda avui fa cent anys

Avui es commemora el centenari del naixement de l'escriptora i filòsofa francesa Simone de Beauvoir, una de les principals figures del feminisme modern. VilaWeb ha recollit en un reportatge especial l'opinió de Josefina Matamoros, [Maria Antònia Oliver](#), Marta Selva i Rosa Serrano sobre l' [herència intel·lectual de Beauvoir](#).

Una noia de bona família

Simone de Beauvoir va néixer el 9 de gener de 1908 a París, en una família de classe mitjana, de moral cristiana i pensament conservador. Educada en una escola catòlica, als dotze anys va prendre consciència que havia perdut la fe. D'adolescent va decidir que volia ser escriptora, i va preparar-se a consciència, amb una àmplia formació en literatura, llengües clàssiques, filosofia i matemàtiques. L'any 1928, al final dels estudis a la [Sorbona](#), va conèixer [Jean-Paul Sartre](#) (1905-1980), amb qui estigué lligada fins a la mort del filòsof. Van formar una parella oberta, però no van viure junts ni es van casar, una tradició que de Beauvoir considerava burgesa i envilidora de la dona.

Dona

Autora de novel·les, assaigs, memòries i d'una obra de teatre, l'obra més representativa de Beauvoir i la que va marcar un abans i un després en la doctrina feminista és 'El segon sexe' ([Edicions 62](#)). Publicada el 1949, va obrir les portes a un canvi del paper de la dona en la societat, tingué un gran impacte mundial i merescut, fins i tot, crítiques del Vaticà.

Per ella, la dona és 'el segon sexe' perquè sempre és definida en relació amb l'home. Les diferències entre home i dona no depenen tant de la biologia com de la societat. La feminitat és, doncs, una etiqueta: 'No neixes dona, arribes a ser-ho', diu Beauvoir en una frase que ha esdevingut una consigna.

En la seva vida privada, va mantenir la llibertat: tot i la seva relació amb Sartre des dels vint anys, va tenir alguns altres amors i vida pròpia. D'aquí va sorgir l'aurèola de persona lliure, que vivia al marge de les convencions socials.

Compromís

En les seves obres, hi podem veure que Beauvoir abraça l'existencialisme, el comunisme i l'ateisme. Com [Albert Camus](#), que va conèixer el 1940, i com Sartre, creia que la vida és responsabilitat exclusiva de cadascú. Políticament, es pot considerar companya de viatge dels comunistes, tot i que aquests creien que no tenia prou consciència de classe. Activista política i membre de la resistència francesa durant l'ocupació alemanya, va viatjar per molts països i es va entrevistar amb Fidel Castro, Che Guevara, Mao Tse-tung...

En l'assaig 'Per una moral de l'ambigüitat' (Edicions 62), Beauvoir explica el seu ateisme. Per ella, no hi pot haver cap déu omnipotent perquè anul·laria la llibertat de l'ésser humà, sense la qual no es pot entendre.

Vellesa

L'escriptora considerava la vellesa cruel, 'una malaltia' de la qual el seu rostre mai més no es guarí. El 1970 escriu 'La vieillesse', un assaig sobre el declivi i la solitud que, segons ella, experimenten els qui viuen més de seixanta anys. 'La cérémonie des adieux' és un adéu al seu gran amor, Jean Paul Sartre, un llibre en què narra sense eufemismes el deteriorament físic del filòsof, que, els últims anys de la vida, malalt, va necessitar assistència permanent.

Beauvoir, morta de pneumònia el 1986, fou enterrada al cementiri de Montparnasse de París, al costat de Sartre.

Desmitificació d'un mite

[Le Nouvel Observateur](#) ha aprofitat el centenari per desmitificar-ne la figura. En critica alguns aspectes biogràfics, especialment la vida privada, però també la manca de compromís amb la resistència contra l'ocupació alemanya: 'Llur principal preocupació era escriure i ells mateixos, és clar', diu el setmanari parlant de Beauvoir i Sartre en el reportatge '[Simone la scandaleuse](#)'.

Un llibre, '[Castor de guerre](#)' ('beaver', castor, era el sobrenom de Beauvoir), escrit per Danièle Sallenave i editat per [Gallimard](#), desmitifica la figura de Beauvoir i assegura que va mentir en les seves memòries.

(Llegiu l'especial de VilaWeb [L'herència de Beauvoir](#), amb les opinions de Josefina Matamoros, Maria Antònia Oliver, Marta Selva i Rosa Serrano)
9 gener 2008

Una notícia de VilaWeb.cat
Edició GENERAL
<http://www.vilaweb.cat>
[Enllaç permanent](#)